

JAK NA „ÚKOLY“ O PRÁZDNINÁCH?

5 tipů–námětů psycholožky doc. Lenky Krejčové na prázdninové aktivity

Rodiče i učitelé často řeší, zda mají děti dostat na prázdniny úkoly, aby si procvičovaly, co se ve školním roce letos nestihlo. Rozhodně ne! **Prázdniny jsou doba odpočinku a trávení volného času, pokud možno zcela odlišným způsobem, než se děje zbývajících 10 měsíců v roce.** Mimo to vývoj probíhá skokově. Někdy je důležité dát prostor a čas ke konsolidaci toho, co se děti učily, co si zkoušely, s čím se ve svém životě potkaly, aby k takovým skokům mohlo dojít. Až když se vše dobře „usadí“, najednou dojde k významnému pokroku. Žáci náhle zvládají to, co jsme několik měsíců trénovali, a pořád se to nedařilo dokonale. **Jaké se nabízejí aktivity, když nechceme žáky nechat zcela bez „učení“?**

- 1 Podporujte psaní prázdninových deníků** – mimoděk tak děti trénují čtení, psaní i jazykové dovednosti obecně. K tomu do nich mohou malovat, opakovat si historické či zeměpisné údaje, s nimiž se během prázdnin setkaly. Dnes je na trhu poměrně dost možností komerčních prázdninových deníků, ale svoji službu udělá i obyčejný sešit.
- 2 Pobízejte děti ke čtení** – knih, komiksů, časopisů. Ať přečtou alespoň něco, ať si pamatují, o čem četly, řeknete si to po prázdninách. Nucení do knih nemusí vždy přinést efekt, ale když bude ke čtení stačit i článek na internetu, třeba bude více takových, kteří něco přečtou.
- 3 Naveďte je, aby si evidovaly informace o prázdninových cestách** – podle mapy spočítaly, kolik kilometrů na delších cestách jste ušli a kolik kilometrů jste ujeli. Průběžně to mohou zapisovat do tabulky, sčítat a porovnávat vzdálenosti. Ale toto už je „vyšší dívčí“, vyžaduje to systematickou a pravidelnou práci, a to nezvládne každý, natož v prázdninovém režimu.
- 4 Pomozte jim trénovat prostorovou orientaci.** Ať si do mapy zakreslují místa, kam se během prázdnin podívaly, třeba i v rámci jednoho města, když nikam nepojedete.
- 5 A podpořte je, aby všem kamarádům ze školy poslaly alespoň jeden pohled za celé léto** (myšleno klasicky, nikoli SMS :-).

Bezpochyby se nabízí i mnoho dalších aktivit (a variance pro různé věkové skupiny). Klíčové je, aby úzce souvisely s tím, co děti o prázdninách skutečně dělají, ať to není nic navíc, ale dá se to dobře zakomponovat do běžného volného času. **Z hlediska výzkumů školní úspěšnosti se dá říct, že asi nejdůležitější je kontakt s texty a rozvoj slovní zásoby.**

Vždy ale **musíme počítat s dětmi, které nic z toho nesplní, protože nemají zázemí, které by je v tom podpořilo.** Těžko se na ně zlobit, a už vůbec nelze očekávat, že úkol splní samy, když je k tomu rodiče či jiní příbuzní nepovedou. Musíme také brát v potaz, že tyto děti přijdou v září do školy a zaslouží si naši podporu. Propast mezi nimi a spolužáky se může přes léto zvětšit, ale ony za to nemůžou a samy si nepomohou. Od toho je školní rok, od toho mají učitelé profesní kompetence, aby takovým dětem byli podporou.